

Rekopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

KURJER LITIEWSKI

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmują się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4-5 p. p. w Biurze ogłoszeń L. i E. Metzl i S-ka, Wielka 38, telefon Nr. 886. Po godz. 6-ej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego Suworowska Nr. 3.

WYDAWNICTWA ROK IX.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA prospekt 5-to Jerski № 28.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 2—3 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz petitory w tekście, lub jego miejsce 1 rub. Ogłoszenia na 1-ej stronie za wiersz petitory lub jego miejsce 60 kop. Ogłoszenia na 1 str. o polityce państw, za wiersz pet. lub jego miejsce 1 rub. Reklamy za wiersz petitory lub jego miejsce 60 kop. Nekrologi za wiersz pet. lub jego miejsce na 1 str. 50 k., po tekście 30 k. Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rub. Ogłoszenia zwyczajne za wiersz petitory lub jego miejsce 20 kop. Drobne ogłoszenia za każdy wiersz 4 kop., najmniejsze 40 kop. Ogłoszenia w niedzielnych numerze o 25 proc. drożej. Dołączenie prospektów do „Kurjera” 1 rub. od tysiąca oprócz opl. poczt.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznica	Półrocz.	Kwartał	Miesiącz.
W WILNIE	3—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Numer pojedynczy 5 kop.

Zmiana adresu 20 kop. — Za odesłaniem do domu 10 kop. miesięcznie. Listów nieterminowych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje. Rekopisów — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

Przypominamy Sz. Prenumeratom, że czas odnowić przedpłatę na kwartał II^{gi} r. b.

ŁUCJA Z TUKAŁŁÓW

JÓZEFOWA WOŁÓKOWICZOWA

Po krótkich, a ciężkich cierpieniach, opatrzona Św. Sakramentami, zasnęła w Bogu w Krakowie 2 (15) Kwietnia 1913 r.

Nabożeństwo żałobne w kościele Św. Ducha w Wilnie odbędzie się w piątek 5 (18) kwietnia o godz. 10^{1/2} rano. Ekspozycja na dworzec kolejowy w Krakowie, dla przewiezienia zwłok do Kraju, odbędzie się w sobotę 6 (19) kwietnia.

O czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych, pogrążeni w głębokim smutku

Córki, synowie, synowe, zięć i wnuczki.

O złożeniu zwłok do grobów rodzinnych w Radoszkowiczach, (gub. Wileńska), będzie osobne zawiadomienie.

22404

POLSKI TEATR MIEJSKI w Wilnie

Dziś, w czwartek:

„GRIGRI” operetka w 3 akt. Pawła Lincke.

Anons: Jutro „Noe miłość”.

KINEMATOGRAF

BRONISŁAWA

JESZCZE TYLKO DWA DNI. „QUO VADIS” WSPANIAŁY OBRAZ, w 6 cz. według pow. H. Sienkiewicza. Początek seansów: 1-go o godz. 4-ej, 2-go—6 m. 15, 3-go—8 m. 30 i 4-go o 10 m. 30. Podwyższony miejsc: 3 rub. k. 40, fotele po 85 k., 1 m.—65 k., 11 m.—50 k., 111 m. 40 k., balkon 30 k. Uwaga: 1) Na 1-szy seans dla dostępu szerszej publiczności—ceny zwyczajne. 2) Wejście do sali tylko na początek seansu, podług oznacz. czasu. 3) Karty wolnego wstępu nie waż.

Teatr Familijny

R. Sztremera,

ul. Wielka 74.

Dzisiaj znakomita i niezrównana Asta Nilson ślicznie gra w tragedji „Czasy ojców”, w 3 akt. w inscenizacji doby dzisiejszej. Grającej w roli znakomitej Urbana Hoed. Jest to najlepszy obraz ze wszystkich, wystawionych do tej pory z udziałem tej genialnej artystki. — Przekięta teściowa, kom. — Akrobaci Markantoni, w kolorach. — Przegląd ostatnich wypadków, kron.—Nad progr. Pogrzeb króla greckiego Jertana, z natury. — Pomijając duże wydatki ceny miejsc zwyczajne.

„HOTEL PALAC”
Telef. 11-50.
Codziennie nasze Artystyczne Wieczory z udziałem pierwszorzędnych artystów.
L. Junakowa, Just Obrtlen, Zabłocka, Dubrowska, Lebuska, Marton, Torlecka, Górska, Doris Goltz, Ulubione przez publiczność. Trio koncertowe pod kierown. Boruszińska.
Dzień satyryczny autora-humorysty utuliłca public.

Restauracja otwarta od godz. 1-ej po poł. do 4 rano.

Sala Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyr. I. SZUMANA. Telefon 26 364.

TEATR FAMILIJNY VARIETE.

Dzisiaj

Grand Concert Varié. — Mnóstwo nowości!

25 NNN PROGRAM 25 NNN.

Początek o godz. 11 wiecz.

ODDZIAŁ WILEŃSKI

D.H. L. i E. METZL i S-ka

podaje do wiadomości swojej Szanownej Klijenteli, że od maja r. b. biuro zostanie przeniesione do domu hrabiego Ty-szkiewicza przy ul. Wielkiej № 96.

Sytuacja międzynarodowa.

W parlamencie niemieckim.

Przedewszystkiem zaznaczamy, że w numerze wczorajszym, w rubryce niniejszej, zakradła się pomyłka drukarska. Socjalista Bernstein na poniedziałkowym posiedzeniu parlamentu niemieckiego wystąpił ostro nie przeciwko „austriackiej”, lecz przeciwko antypolskiej polityce rządu niemieckiego. Wtorkowe posiedzenie parlamentu nowo dało temat do poruszenia nawiasowo sprawy polskiej (ludzie się jednak nie powinniśmy, by nagle, nawet wśród bardzo liberalnych sfer niemieckich, rozkwitła jakaś sympatia dla nas). Sprawa polska wpływa tam na wierzach żywiołowo z tej racji, że niemy są bardzo zaniepokojeni sprawą słowiańską. Jest

to już faktem przesadzonym, że wyniki wojny bałkańskiej ogromnie spotęgowały nie tylko siłę polityczną słowiańszczyzny, ale wzmocniły w niej bardzo poczucie potęgi moralnej. W Niemczech budzi się obawa, by nie nastąpiło zjednoczenie słowian przeciwko germanizmowi i zdają tam sobie sprawę, jak wiele zależy tu będzie od stanowiska, jakie zajmą polacy. Na wtorkowym posiedzeniu parlamentu niemieckiego, jak donosi Ag. Petersb., „socjal-demokrata Ledebour wystąpił z przemówieniem przeciwko Najjaśniejszemu Panu, oświadczając, że państwowym jest w myśleniu rosyjskich polityków cesarskich, którzy w tej sprawie umieli zamyslić oczy całego świata, a obecnie i kanclerzowi Rzeszy. Wspólnie interesów słowiańskich jest zwykłym nacąganiem, ponieważ w samej Rosji polacy są prze-

śladowani. Cesarz rosyjski i jego zaufani przygotowali w swoim czasie w Bułgarii niesłychane zbrodnie... Przewodniczący przywołał Ledeboura do porządku. Von Jagow oświadczył, że musi zaprzestować przeciwko przemówieniu Ledeboura w przekonaniu, iż większość posłów z tym protestem się zgodzi, co wywołało głosy potwierdzenia i brawa. Później przywołano Ledeboura do porządku kwestja została wyczerpana, a von Jagow dodał, że z mocy przysługującego mu prawa winien jest zaprzestować przeciwko podobnym wystąpieniom szkolnym dla stosunków zewnętrznych, których dobre utrzymanie leży w interesie państwa.

Ku pokojowi.

Ag. Reutersa donosi, że chociaż do wczoraj rana nie otrzymano nigdzie urzędowego zawiadomienia o rokowaniach pokojowych, w rządowych sferach państw europejskich są przekonani, iż pokój jest niemierniony i to w terminie jeknajbliższym. Pełnomocnicy stron walczących znów zjadają się w Londynie w celu rokowań ostatecznych. Zapewniają, że Halki-pasza, prowadzący obecnie pertraktacje w sprawie granicy turecko-perskiej, Reszyd-pasza i Nabi-pasza będą mianowani delegatami. Nowakowicz prawdopodobnie również będzie uczestniczył, jest tylko wątpliwość, czy Venizelos będzie mógł opuścić Ateny i nie wiadomo nic, czy Danew będzie brał udział w konferencji pokojowej.

Echa zdobycia Adrianopola.

Bohaterski obrońca Adrianopola, Szukri-pasza, rozmawiając w tych dniach z kilkoma korespondentami gazet zagranicznych, potwierdził, że był wzięty do niewoli przez pułkownika bułgarskiego Marchelowa, który go przedstawił generałowi Wazowowi. Dopiero w cztery godziny po tym fakcie przybyli oficerowie serbscy, z którymi Szukri-pasza rozmawiał, nie przypuszczając zgola, że ci będą uważać, iż właśnie oni wzięli go do niewoli. Szukri-pasza twierdzi, iż serbowie głęboko przeświadczeni byli, że przybyli pierwsi. Wersji rokowań Szukri-paszy z serbami o poddanie się obrońca Adrianopola kategorycznie zaprzecza. Zaprzecza Szukri-pasza również wieściom, swojego czasu zamieszczonym w gazetach, jakoby po zamachu styczniowym w Stambule, w garnizonie adrianopolskim wynikło rozdwojenie i waśń pomiędzy stronnikami Nizama-paszy i Machmuda. Nieprawdą jest także, iż niektórzy z oficerów garnizonu adrianopolskiego, spekulując na głodzie wśród obłożonej ludności, porobili majątki.

Sprawy albańskie.

Ag. Reutersa donosi, iż mocarstwa europejskie zdecydowały wręczyć państwu Związku bałkańskiego jednobrzmiącą notę, w której będą szczegółowo wskazane granice Albanji od strony północnej i

północno-wschodniej. Co się tyczy granic południowych, wreszcie wysp Egejskich, sprawa ta będzie zdecydowana dopiero po zawarciu pokoju, co jest oczekiwane na dziś. W dniu dzisiejszym w Londynie na posiedzeniu ambasadorów mocarstw ma być omawiana sprawa administracji Albanji.

O Skutari.

Ag. Pet. donosi, że jakkolwiek niema jeszcze urzędowych komunikatów o zmianie stanowiska zajętego przez Czarnogórze, w sferach dyplomatycznych nie wątpią w jaknajprędzej załatwienie pomyślnie sprawy skutaryjskiej.

Pisma zakordonowe zamieściły ciekawe wyjaśnienie, dlaczego Austria fak uporeczywie wymaga, aby Skutari włączone zostało w granice Albanji. Albanja bez większych miast będzie z góry poronionym plodem. Cała, bardzo nieliczna inteligencja albańska mieści się w kilku miastach; poza tem pozostają tylko wpył dzikie szczyty, polujące jedne na drugie, naród bez żadnego przygotowania do życia państwowego, nie uznający innego prawa jak zwyczajowe, naród, który jeszcze kulą odpowiada na każde wezwanie władzy podatkowej. Jedynie w nielicznych miastach skoncentrowana garstka inteligencji, która przyswoiła sobie europejską kulturę, a nie zatraciła łączności z masami, umiałaby jeszcze jako tako wdrożyć się z czasem do państwowego ładu i życia. Z tych miast, po zgodzeniu się Austrii na przyłączenie do Serbji czy Czarnogórze Przrendu, Diakowji i Ipeku, pozostało jeszcze tylko Skutari i dlatego Austria od tego żądania odstąpić nie może. Nie może też uczynić tego z powodu, że w takim razie to wywołałoby wrażenie zupełnej dyplomatycznej porażki i zupełnej kapitulacji, wrażenie równie fatalne na zewnątrz jak na wewnątrz. Ci, którzy dziś błagają rząd, by „dla jakiejś albańskiej dziury” nie wszczynal wojny, pierwsi obyspaliby go zarzutami, gdyby zaprezentował rachunki na obrzygnię wydatki, w nichem swojej woli nie przeprowadziwszy.

Votum Separatum

członków Rady do spraw gospodarki miejscowej, P. Kończy, A. Meyszowicza, K. Skirmuntta i H. Świąckiego w sprawie wprowadzenia do gub. wileńskiej, grodzieńskiej i kowieńskiej ustawy ziemskiej z r. 1903.

Ustawa z dn. 2 (15) kwietnia 1903 r. napotkała na zarzuty już przy wprowadzeniu w życie. Jak wiadomo, autorowie tej ustawy mieli na celu rozszerzenie jej nie tylko na 9 gubernji zachodnich, ale i na całą Rosję. Zamiar ten jednak do skutku nie doszedł; prawo zastosowane było tylko w 6 gubernjach zachodnich, zamiast projektowanych dziewięciu. Już w końcu pierwszego roku działalności nowej instytucji komitetowi ministrów wypadło stwierdzić bardzo istotne wady nowoprowadzonego porządku zarządzania gospodarstwem ziemskim, naczelnicy zaś kraju północno-zachodniego nie przestawali z roku na rok oponować przeciwko zastosowaniu tego porządku do Najwyższej powierzonego im kraju, niektórzy z nich nadto uznawali, że kraj ten zupełnie dojrzał do wprowadzenia doń ziemstwa z wyboru. Ostatnie zdanie podzielała też administracja kraju północno-zachodniego. W takich warunkach niema nie dziwnego w tem, że instytucje, powstałe na podstawie prawa z r. 1903, mogły przetrwać za ledwie do r. 1911, w którym zastąpione zostały przez skomplikowaną instytucję ziemstw kurjalnych. Przytem sam rząd, w osobie zmarłego prezesa Rady ministrów Stoly-pina uznał, że zawiadywanie gospodarką miejscową na mocy ustawy z r. 1903 okazało się w praktyce zupełnie wadliwem. Mimo wspomnianego doświadczenia, powstaje obecnie znowu zamiar wprowadzenia prawa z r. 1903, i tym razem również nie zamierza się poprzestać na gubernjach zachodnich, ale pragnie się zastosować wspomniane prawo i do gubernji archangielskiej. Oświadczyli co do

dawno przedstawiciele rządu w Radzie państwa. Tak więc instytucje, uznane już raz za wadliwe, znowu powołuje się do życia, koniecznym jest przeto zastanowić się nad wszystkimi argumentami tak za, jak i przeciw temu projektowi.

Głównym argumentem za dobro prawn z r. 1903 jest ten, że w ciągu działania jego w 6 gubernjach zachodnich ich budżet gospodarczy, a zarazem i opodatkowanie znacznie się wzmocniły. Podkreśla to między innymi wroczony nam memoriał ministerjum spraw wewnętrznych. Ale czy wzrost budżetu i opodatkowania mogą same przez się świadczyć o postępach gospodarki ziemskiej? Powiększenie liczby szpitali nie może być jeszcze weale dowodem polepszenia opieki lekarskiej, wzrost zaś wydatków na weterynaryję nie do-wodzi jeszcze, że środki te wydatkowane są celowo. Podobnie wątpić można i o planowym wydatkowaniu środków na drogi, choćby i nastąpiła zamiana naturalnej powinności drogowej na pieniężną. Jeśli zaś nawet trzymać się poglądu, że zwiększenie wydatków jest wykładnikiem postępu gospodarki ziemskiej, to niepodobna nie uznać, że argument ten w równej mierze zastosować można i do działalności archaicznych komitetów gospodarczych. Przynajmniej z przytoczonych w memoriale danych cyfrowych wynika, że jeśli opodatkowanie, przy działaniu instytucji z r. 1903, w ciągu lat ośmiu wzrosło mniej więcej się w trójnasób, to opodatkowanie w gubernjach, gdzie działają komitety gospodarcze, w tymże czasie podwoiło się, pomimo znacznie mniejszych wydatków na utrzymanie organów wykonawczych.

Dalej w memoriale ministerjum spraw wewn. wskazano, że instytucje powstałe na mocy prawa z r. 1903 są doskonałym gruntem przygotowawczym dla wprowadzenia w przyszłości instytucji ziemskich z wyboru. Nie mówiąc już o tem, że kraj zupełnie jest przygotowany do wprowadzenia instytucji ziemskich z wyborów i że w ten sposób niema rzeczywistej potrzeby stosowania podobnego przejściowego środka, trzeba też jeszcze wyrazić wątpliwość co do czasowego jego charakteru, ponieważ nasze prawa tymczasowe wogóle, a w szczególności wprowadzane w „kraj zachodni” zawsze wyróżniają się długowiecznością.

Następnie, według słów memoriału ministerjum spraw wewn., ludność wyrażała zaufanie utworzonej na mocy prawa z r. 1903 instytucji, czyniąc na ich rzecz ofiary i wybierając osoby urzędowe tych instytucji na posady ziemskie po wprowadzeniu ziemstwa kurjalnego. Co się tyczy ofiar, to są one do tego stopnia małe, że bodaj nie warto zatrzymywać się na tym argumentie. Z powodu drugiego argumentu, niepodobna nie podkreślić z jednej strony niektórych osobliwości praktyki wyborczej przy dokonywaniu pierwszych wyborów, z drugiej zaś strony i tej okoliczności, iż przy systemie kurjalnym koło osób, mogących być wybranymi, jest wielce ograniczone i dlatego z konieczności trzeba się zatrzymywać na jednym i tych samych osobach.

Według powszechnej opinji, instytucje, utworzone na mocy prawa z r. 1903 nie wniosły choć cokolwiek widocznego ożywienia do życia miejscowego. Potwierdza to zarówno memoriał ministerjum spraw wewn. z dn. 6 października 1909 r., jak i memoriał jego z dn. 20 stycznia 1910 r. Pierwszy memoriał mówi, co następuje: „Następstwem takiej organizacji, jak wykazuje obecnie doświadczenie, stał się nie dość dostosowanie do potrzeb ludności miejscowej kierunek w gospodarce ziemskiej; same zaś organy tej ostatniej, prawie nie związane z ludnością, nie doznały od niej sympatii, wchodzący natomiast do składu tych organów miejscowi właściciele ziemscy, nie obdarzeni zaufaniem wyborców, często z trudem znoszą swoje położenie”. W drugim memoriale znajdują się, między innymi, takie wskazówki: „Ministerjum spraw wewnętrznych dalekiem jest od myśli obrony porządku, panującego w 6 gubernjach zachodnich. Prawo z d. 2 kwietnia 1903 r. odzwierciedliło na sobie dominujące w pewnym czasie zasadnicze wątpliwości co do

przewagi zarządu społecznego nad formami administracyjnego zawiadywania sprawami gospodarki ziemskiej. Wobec tego, narówni z wyraźną sztucnością i innymi niedokładnościami, ustawa z r. 1903 zawiera w zupełności również wszystkie ogólne braki rządowego zawiadywania sprawami ziemstwa, które obecnie bardziej, niż kiedykolwiek nie są podawane w wątpliwość”. Ten sam memoriał zaznacza, że większość radnych, naprz. w gub. kijowskiej, traci zainteresowanie do sprawy ziemskiej i przestaje odwiedzać posiedzenia komitetów. Obok tego we wspomnianym memoriale wytknięto cały szereg braków w organizacji rozpatrywanych instytucji. Między innymi wskazano: 1) brak kontroli społecznej; 2) niedostateczność inicjatywy gospodarczej; 3) niemożliwość udzielenia tym instytucjom prawa samoopodatkowania się, wskutek czego zatwierdzenie odpowiednich budżetów i rozkładów trzeba przerosi do instytucji prawodawczych; 4) brak samodzielnego przedstawicielstwa od włościan i wreszcie 5) skupienie całego zarządu ziemskiego w gubernji i brak powiatowych budżetów i rozkładów.

Po bardzo długiej dyskusji w komisji Rady do spraw gospodarki miejscowej, w czasie obecnym okazało się możliwym usunąć tylko ostatnią z wyliczonych wad, wszystkie zaś inne pozostają w mocy i, oczywiście, nie mogą być usunięte bez pogwałcenia podstawowych zasad prawa z r. 1903.

Wogóle można powiedzieć, że rozważane instytucje łączą w sobie wady zarówno komitetów wykonawczych, jak i ziemstw z wyborów. Wskazane wyżej wady — są to wady komitetów wykonawczych. Zarazem jednak w działalności instytucji, utworzonych na mocy prawa z r. 1903, są cechy ujemne, istniejące i w ziemstwach z wyborów. Nie będąc w istocie „ziemstwem”, wymienione instytucje mimo to skłonne są do naśladowania instytucji ziemskich w kwestji wysokiego opodatkowania majątków i weale się nie zatrzymują przed tą możliwością, jakkolwiek dla celowego użytkowania otrzymywanej funduszy nie posiadają dostatecznych sił.

Takie niedoskonałe instytucje zamierzono wprowadzić w trzech kulturalnych i bogatych w żywoły obywatelskie gubernjach „kraju zachodniego”. Jedyną przyczyną takiego przedsięwzięcia jest przewaga wśród ziemian żywołu polskiego. Jednakowoż dojrzałość społeczna ziemian polskich jest niewątpliwą i, niech nam wolno będzie twierdzić, że żywoł ten zawsze gotów jest bronić interesów państwowości i ładu. Ci, którzy bronią ustawy z r. 1903, zupełnie zapominają, że wprowadzenie podobnych niedoskonałych instytucji gwałci nie tylko interesy polskich, a także rosyjskich ziemian, lecz również interesy całego kraju, dążącego do posiadania tych samych urządzeń, które są udziałem całego cesarstwa. Mało tego, taki środek gwałci też interesy całego państwa, ponieważ jego pomyślność ekonomiczna, niewątpliwie jest zależną od materialnego i ekonomicznego postępu poszczególnych jego obwodów.

Na podstawie wszystkich wyżej przytoczonych względów opowiadamy się przeciw ustawie z r. 1903 w trzech gubernjach zachodnich, co oświadczyliśmy w komisji przed przejściem do obrad nad poszczególnymi artykułami projektu. Mimo to wzięliśmy udział w dalszym jego rozważaniu, ponieważ mniemaliśmy, że jeśli sądzonym jest, by projekt powyższy stał się prawem, to naturalnie pożądanym jest, aby przeszedł w najmniej niedo-konalą postaci; do tego też zmierzaliśmy i sprawdzaliśmy się zaproponowane w komisji poprawki.

O nazwę Litwy.

Słów parę tylko w odpowiedzi na znakomicie napisany, ale dość oryginalny w poglądach artykuł pana Obsta „O nazwę Litwy”. Proponuje pan Obst jako konkluzję, nadanie nazwiska letuwoów litwinom etnograficznym — litwinami zaś mają prawo nazywać się wszyscy mieszkańcy Litwy, uznający jej przeszlność, jako jednej z dzielnic B. Rze-

czyżbyśmy mieli uważać, że się mają nazywać Litwinami dlatego że na Litwie mieszkają...
Zostawmy przeto Litwinom etnograficznym ich nazwę...

Pozwól sobie w tej kwestji na parę uwag. Przedewszystkiem każdy mi przyzna, że gdy Miekiewicz pisał, nie było jeszcze kwestji litewskiej — ani cienia!...

Wychodzi zabawnie qui pro quo... Co to za lista, ta drukowana... To nasza, komitetu, zapewnia jeden z członków komitetu...

Wielką atrakcją tegorocznej wystawy rolniczej w Poniewieżu, mającej się odbyć w dn. 26-28 maja...
Wielki sukces odniosła wystawa w Poniewieżu...

M. B. P.

Teatr polski.

„NOC MIŁOŚCI”, opera-mozajka.

Autor granych z tak dużym powodzeniem przeszłego sezonu letniego „Tajemnic haremu”...

Każdy z widzów znający jako tak literaturę muzyczną, może się na „Nocy miłości” bawić znakomicie...

„Carmen” i t. p., złączone lekko skonstruowanym przejściem z arykami ze „Sztęgara”, „Miłości cygańskiej”, „Pięknej Heleny” i t. d.

Całość ta przedstawiona jest w charakterze groteskowej opery, t. j. niema w niej nie prozy, przeto wymaga więcej umuzykalnienia...

Informacje i pogłoski.

Działalność komisji urzędów rolnych.

Członek nieodzwonny wileńskiej gubernialnej komisji do spraw urzędów rolnych, M. Rachmanow...

Obecnie w gubernji wileńskiej jest 136 stacji: w powiecie trockim 48, w wileńskim 22, w wileńskim 17, w święciańskim 16, w wileńskim 14, w oszmiańskim 11 i w wileńskim 8.

Trzecia klasa w pociągach kurjerskich.

Z rozporządzenia ministra dróg i komunikacji do pociągów kurjerskich Petersburg-Warszawa...

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

Kalendarzyk. Dziś, we czwartek — św. Izydora B. W. D. K. Platona, wełt. now. st. — św. Aniceta P. M. Roberta; jutro — św. Wincencego For. W. Ireny, wełt. now. st. — św. Bogumiła, Apolonjusza.

KRONIKA KOSCIELNA.

W diec. żmudzkiej zasły następujące zmiany w składzie osobistym duchowieństwa: filijalista ks. Karbowski...

Zmarł: ks. Jan Skirmunt, proboszcz szadowski, magister św. Teologii i prałat Ojca św. ur. w r. 1841 i wyśw. na kapłana w r. 1868 i ks. Ludwik Pacewicz, altarysta w Puszołtach...

— Nowi zakonicy. Min. spraw wewnętrznych pozwoliło wstąpić do klasztoru OO. Bernardynów w Kretynidze, w pow. telszewskim...

Również ministerjum udzieliło pozwolenia na złożenie ślubów zakonnych w klasztorze PP. Katarzynek w Krokach, pow. kowieński...

— Odnowa zatwierdzenia prałatów polaków. Min. spraw wewnętrznych odmówiło zatwierdzenia na stanowisku prałata kapituły żmudzkiej...

— Nowa taksa dorozkarska. Na dzisiejszym posiedzeniu Rady miejskiej ma być rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska.

Sprawy miejskie. — Nowa taksa dorozkarska. Na dzisiejszym posiedzeniu Rady miejskiej ma być rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska.

— Wzbronienie pobytu. Z rozkazu ministra spraw wewnętrznych, jak donosi „Wiecz. Gaz.” pp. Winokurowi i Szpakowi...

— Walka z zbrojactwem. Ostatecznie zorganizowana została akcja walki z zbrojactwem, zainicjowana przez miejskie kuratorjum nad biednymi...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy była wybrana specjalna komisja...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

Wobec rozpatrzona i zatwierdzona nowa taksa dorozkarska. Sprawa ta ma swoją długą historję. Dla opracowania projektu nowej taksy...

NOWELE KONKURSOWE.

V.

PIELGRZYMI.

Godo: Kraj wiekiutych łąz.

Nastąpił wreszcie dzień, kiedy Stefankowi, zawiadzonemu do miasteczka, skompletowanemu garderobę...

— Pojedziesz do szkół w Królestwie. Będziesz lenie się, skórę wygarbuję i świni każe paść. Woni!...

— Ani Jakubek, ani sam delikwent nie zdawali sobie jasno sprawy z popełnionej winy. Fakt z jastrzębkiem nie różnił się od tysięcy innych faktów...

Na pożegnanie, stary pan miał z synem rozmowę przy drzwiach zamkniętych. Nie musiała być zresztą przesadnie rozczulająca...

— Jakie pobudki skłoniły szlachcica do uczynienia kroku tak lekkomyślnie narodowego, jak wysłanie syna do przesiąkniętej zarazkami...

— Ani Jakubek, ani sam delikwent nie zdawali sobie jasno sprawy z popełnionej winy. Fakt z jastrzębkiem nie różnił się od tysięcy innych faktów...

— Ani Jakubek, ani sam delikwent nie zdawali sobie jasno sprawy z popełnionej winy. Fakt z jastrzębkiem nie różnił się od tysięcy innych faktów...

— Ani Jakubek, ani sam delikwent nie zdawali sobie jasno sprawy z popełnionej winy. Fakt z jastrzębkiem nie różnił się od tysięcy innych faktów...

— Ani Jakubek, ani sam delikwent nie zdawali sobie jasno sprawy z popełnionej winy. Fakt z jastrzębkiem nie różnił się od tysięcy innych faktów...

— Ani Jakubek, ani sam delikwent nie zdawali sobie jasno sprawy z popełnionej winy. Fakt z jastrzębkiem nie różnił się od tysięcy innych faktów...

Wkrótce potem przybył do Horodli pewien krewny Jakubka, który przyjechał na czas krótki z Syberji...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

— Tak pan, panie dziejcie, aż ze samej Syberji! Patrzajcież! A ja myślałem, że jak tam pojedziesz, tak już, brataku, i skończy się. Taka droga!...

PROŚBA O ULASKAWIENIE.

Wiedeń. Czeskie związki kobiece zwracają w Czechach, Morawach, na Śląsku i w Wiedniu podpis na prośbę kobiet czeskich do cesarza o ulaskawienie skazanych dragoonów czeskich.

W PARLAMENTCIE BERLINSKIM.

Berlin. Na posiedzeniu parlamentu niemieckiego hr. Mielżyński wygłosił mowę, w której oświadczył, że państwa bałkańskie stały się poważnym czynnikiem politycznym w Europie. Mówca zaznaczył, że rząd austriacki kieruje ludnością trzy czwarte krajów słowiańskich. Kierować rząd austriacki tą ludnością może tylko przy swym rozwoju finansowym w czym wiele zawdzięcza polakom. Inne stosunki panują w Prusach. Polska polityka Prus w interesie trójprzymierza winna być zmieniona. Hypnotyzm antypolski powinien się skończyć.

PODRÓŻ KSIĄŻAT.

Stuttgart. Książę Walji wyjechał do Paryża. Książę. Przybył książę Henryk pruski.

DLA TURCJI.

Bitfeld. Komisja turecka przyjęła sterownik typu „Parsifal”, pouszany motorem 40-konnym i zaopatrzonego w aparat telegrafu iskrowego.

BEZROBOCIE W BELGJI.

Bruxela. W kopalniach Charleroy roboty zostały zawieszono zupełnie. W Verviers zastrejkowało 22800; pracuje 22 tysiące. W zakładach metalurgicznych strejkuje 19 tysięcy. W okręgu Liege strejkuje 30 tysięcy górników, 29 tysięcy robotników metalurgicznych, 1500 w hutach szklanych i 4 tysiące w kopalniach kamienia.

ECHA ZAJŚĆ W NANCY.

Paryż. Z powodu zajęć antyniemieckich w Nancy posel niemiecki w Paryżu odbył konferencję z Pichonem, który wyjaśnił szczegóły zajęcia i oświadczył, że dyrektor wydziału ministerium sprawa wewnętrznych wyjechał do Nancy w celu przeprowadzenia śledztwa.

CHOROBA OJCA ŚWIĘTEGO.

Rzym. Stan zdrowia Ojca Św. znów się pogorszył. Gorączka powiększyła się. Zachodzi obawa zapalenia płuc.

RZYM. (Otrzymało dziś o godz. 3 rano). Stan zdrowia Papieża znów się polepszył. Ojciec św. przyjmował pokarm i rozmawiał z siostrami.

PRZECIWKO SUFRAŻYSTKOM.

London. Z powodu różnorodnych zajęć gorszących zabroniono sufrażystkom urządzać zgromadzeń w lokalach publicznych.

W TRYPOLITANII.

Benghazi. General Alessandro zdobył dwie oazy, należące do plemienia Benin i zdobył szturmem obóz beduinów, którzy uciekli, pozostawiając 50 zabitych i 50 jeńców. Włosi starci 45 rannych.

WASNI CHIŃSKO - JAPONSKIE.

Kuanczeny. Policja chińska zamieściła aresztować chińczyka, który był szpiegiem japońskim. Scigany przez policję ukrył się w lokalu japońskiego posterunku policyjnego, lecz wobec pogroźek tłumy i żołnierzy chińskich japończyk wydał się. Konsul japoński zażądał wydania aresztowanego, twierdząc, że uważa postępowanie żołnierzy chińskich za obrażę Japonii.

KONFLIKT AMERYKAŃSKO-JAPONSKI.

Tokio. Wiele gazet japońskich uważa za niezbędne użycie środków katagorycznych aż do wypowiedzenia wojny o ile japończykom Ameryka nadal odmawiać będzie prawa naturalizacji.

O POZYCZKĘ.

Tokio. Rząd japoński prowadzi rokowania z firmą Rotszyldów w Paryżu o pożyczkę kolejową w sumie 200 milionów franków.

Na szerokim świecie.

Proces z powodu „Quo vadis”. Wspaniałe przedstawienie kinematograficzne „Quo vadis” urządziła, na Europie i Amerykę rzymska kompania Cines.

Przed kilku laty Sienkiewicz podpisał umowę o takie przedstawienie zarówno powieści „Quo vadis”, jak i innych swych utworów ze spółką francuską Film d'Art. Spółka ta nie przygotowała jednak dotychczas żadnych obrazów, a tymczasem zajęła się tem Cines i w ten sposób powstało kinematograficzne „Quo vadis”, stanowiące dziś great attraction we wszystkich stolicach europejskich.

Firma Cines, popierana przez „Banca Romana” wydała wielkie sumy na nakład, ale też korzyści firmy przeszły prawdopodobnie nawet jej oczekiwania. Dość powiedzieć, że sprzedała ona swe filmy Ameryce północnej za 700,000 fr., Niemcom i Anglii za blisko pół mil., Francji za tyleż, Austrii za kilkadziesiąt tysięcy koron i t. d. Ile firmie Cines przyniosła sama Warszawa, wiedzą o tem najlepiej przedsiębiorcy.

Rzecz jednak niesłychana, że w tych milionowych zyskach niema najmniejszego udziału właściwy twórca „Quo vadis” — Henryk Sienkiewicz. Spółka Cines urządziła obraz i przedstawienie, nie tylko bez żadnej oferty dla Sienkiewicza, ale bez pytania o jego pozwolenie i bez jego wiedzy. Dopiero, gdy już wszystko było gotowe, panowie Blanc i Tessini, właściciele Cines, udali się do jednej z polskich dam, bawiącej w Nizy, aby wyrobiła im u Sienkiewicza kilka słów uznania i aprobaty za rozpoczęcie się na darmo jego własności. Sienkiewicz odmówił stanowczo, powołując się na kontrakt z kompanią Film d'Art.

Nie przeszkodziło to wprawdzie firmie Cines do rozpoczęcia przedstawień i do sprzedaży obrazów na cały świat, ale obudziło to letargu spółkę Film d'Art, która obecnie wytacza proces firmie Cines. Sprawa, o ile nie skończy się układem, ma się rozpocząć w najbliższym czasie w Paryżu i Rzymie. Będzie to w wielu względów jeden z ciekawszych procesów, albowiem Film d'Art żąda olbrzymiego odszkodowania.

Ozy twórcą i jedynym prawym właścicielem „Quo vadis” zyska co na tem, czy też będzie musiał powtarzać sobie z Virgiliuszem: „Sic vos non vobis indifferens aves” — bliska przyszłość pokaże.

Nowa galeria we Florencji. We Florencji otwarto nową galerję sztuki nowożytnej, subwencjonowaną przez gmi-

ner i rząd włoski. W galerji znajdują pomieszczenia wyłącznie obrazów i rzeźby współczesnych artystów włoskich.

Książę oszust. W Mediolanie odbędzie się wkrótce proces sądowy. Pozwanym i obwinionym jest książę Karol Bakunin, syn sławnego rosyjskiego rewolucjonisty. Bakunin od dwudziestu lat grasujący we Włoszech popełnił cały szereg niesłychanych oszustw, których ofiarą padło wiele dam z arystokracji, jak np. księżna Santafiora, siostrzenica kardynała Rampolli i markiza Stanza. Ta ostatnia pomimo, że ją książę oszukiwał, dała mu odepzętego 30,000 kor., które Bakunin zostawił w Monte-Carlo.

Oszust ten skazany był już w Turynie na 5 i pół lat więzienia, uciekł jednak z Włoch, pozostawiając młodą żonę, której posag w sumie 800,000 franków dawno roztrwonil. Wyplądł jednak wkrótce w Paryżu, gdzie pod nazwiskiem Wasiljewa dalej prowadził swój nieczyny proceder. W końcu ożenił się z bogatą wdową. Wreszcie dosięgła go ręka sprawiedliwości. Wydano go władzom włoskim. Będzie odpowiadał przed sądem za oszustwa i za bigamię.

Ofiary Alp. Według ogłoszonego świeżo przez urząd statystyczny rzeczywistej szwajcarskiej sprawozdania, w ciągu ostatnich dwunastu lat poniosło w Alpach śmierć 1,117 osób. W roku 1911 liczba ofiar wynosiła 132, w r. 1912 95. Z tego 53 osoby uległo katastrofie przy spadnięciu w przepaść, 13 zasypały lawiny, 8 poniosło śmierć przez zamaznięcie. Urząd statystyczny stwierdza, że w większej części wypadków powodem tragicznych następstw była lekkomyślność, z jaką urządzano niebezpieczne wycieczki, oraz niestosowanie się do obowiązujących przepisów.

Pogrzeb siostry miłosierdzia. W Budapeszcie zmarła wskutek zakażenia krwi siostra miłosierdzia, Adela Cziganecz, która 17 lat pielęgnowała chorych żołnierzy w tamtejszym szpitalu garnizonowym. Komenda IV korpusu, ocenając wielkie zasługi zmarłej, która, jak żołnierz na posterunku, zakończyła życie, urządziła jej pogrzeb taki, jaki się należy oficerowi w stopniu kapitana, a więc z konduktem, złożonym z kompanji wojska, która dała salwę generalną i z pełną orkiestrą pułkową.

Majątek Astora. W Nowym Jorku skończono likwidację majątku, pozostałego po pułkowniku Astorze, który — jak wiadomo — zginął w r. z tragiczną śmiercią na „Titanicu”. Według danych urzędowych, majątek ten wynosi 87,216,691 dolarów (przeszło 156 milionów rubli).

ROZMAITOŚCI

** Strach na wojnie. Ciekawy przyczynek do psychologii żołnierza na planu boju pomieszcza włoski dziennik „Rossegna Nazionale”. Znajdujemy dwa przykłady typowe.

Pierwszy — z wojny francusko-pruskiej. Było to w dniu 2 kwietnia 1870 r. Francuzi bili się pod murami Metz. Jeden z generałów wysłał oficera z rozkazem do oddziału, znajdującego się w największym zamęcie bojowym. Ofi-

cer ruszył naprzód, gdy jednak znalazł się na linii strzałowej, począł drzeć, cofnął się i próbował ukryć się za oficerami sztabu głównego. Zapytany, co tam robi, znów popędził naprzód, ale zawrócił, nie spełniwszy polecenia. Próbował po raz trzeci. Widziano, jak wjechał w strefę strzałową, ruchem rozpaczem dobył rewolweru i wpałował sobie kulę w głowę. Jedynym ratunkiem na strach przed śmiercią zdała mu się — śmierć.

Nie mniej charakterystycznym jest następujący epizod, który się rozegrał w r. 1900 w Chinach podczas buntu bokserów. Oddział hindusów, zdjęty nagła panika, odmówił posłuszeństwa i nie chciał iść w ogień. Dowodzący tą kompanją kapitan angielski podbił do jednego z żołnierzy, przyłożył mu rewolwer do skroni, oznajmiając, że jeśli w tej chwili nie usłucha komendy, padnie trupem na miejscu. Żołnierz ani drgnął... Oficer spełnił swą groźbę, w nadziei, że to innych do subordynacji zagręzie. Lecz hindusi stali nieporuszeni. Oficer zwrócił się do następnego żołnierza w szeregu, z tą samą groźbą. Taki sam skutek odniosła. Czterech ludzi trupem położył. Hindusi stali na miejscu, jak wryci. Oficerowie angielscy, drząc z wściekłości i oburzenia, objęli komendę nad oddziałami japońskimi i francuskimi. Na ich czele uderzyli na wroga.

Odpowiedzi Redakcji.

WP. S. W. Uwagi, niestety słuszne. W pościechu, jaki jest nieodłączny od pracy dziennikarskiej, wiele się błędów przytrafia, zwłaszcza w depeszach, przesyłanych przez Ag. Petersburską i redagowanych bardzo nieudolnie, a często tendencyjnie.

WP. M. Z. w Chark. Dziękujemy bardzo za list, z którego przy sposobności skorzystamy.

O POMOC.

Biedna chora bona M. C. najgoręcej dziękuję za otrzymane już wsparcie, które pozwoliło jej rozpocząć kurację. Jednocześnie uprasza najmocniej o dalszą jeszcze pomoc, która by umożliwiła jej spokojny powrót do zdrowia po odbytej ciężkiej operacji. Łaskawe ofiary proszę składać nadal w Administracji „Kur. Lit.”.

Wobec nadchodzącej uroczystości Zmarłych wstania Pańskiego, pragnąc chwilę radości wszystkim, dozwolimy się do miłosierdzia ludzkiego w imieniu dziecka sierot-podmunków domu św. Wincentego. Jest dotąd ich 135. Nie mamy z czego zaspokoić tych głodnych ustek, aby wszystkim dać kroplę mleka. Może ludzkie sumienie i serce zechcą przyjąć z pomocą niemowlętom, skazanym na ciężkie istnienie i walkę z głodem od pierwszych chwil życia i tak niewinnie wydziedziczonym z serc i ognisk rodzicielskich.

Ofiary składajcież w Redakcji „Kur. Lit.” i w zakładzie T-wa św. Wincentego, Wilno, ul. Radzińska 56. Zarządzająca zakładem Krystyna Rodziewicz.

Z RYNKU ZBOŻOWEGO.

Jak to zaznaczyliśmy w sprawozdaniu poprzednim w początku tygodnia ub. na międzynarodowym rynku zbożowym panowała ogólnie tendencja zwykłowa i mocna; osłabła ona nieco w połowie tygodnia, lecz niebawem wróciła do normy poprzedniej. Poza sytuacją polityczną, która w końcu tyg. ub. weszła w fazę daleko pomyślniejszą, na usposobienie rynku zbożowego oddziaływało kilka czynników: po pierwsze niepomyślny stan zasiewów we Francji, a głównie w jej kolonjach — Algierze i Tunisie, powtórne zmniejszenie się obszaru zasiewów głównie w państwach bałkańskich, poza tem w Rosji, Rumunii i Węgrzech, następnie zmniejszenie się zapasów i wewnętrznego podaży w Stan. Zjed. i Argentynie. Trzeba też dodać, że i poza Francją stan zasiewów jest ogólnie gorszy, niż w roku ubiegłym. Powyższe motywy oddziaływały zwykłowo nie tylko na ceny obecne lecz i na terminy dalsze, głównie zaś na ceny lipcowe, które są wciąż wyższe od majowych i wrzesniowych. Trzeba jednak zaznaczyć, że ceny w ogóle nie osiągnęły wysokiego poziomu i zwykła nie rokuje bynajmniej trwałości — przynajmniej dla podaży bieżącej. Zapasy zboża gotowego, chociaż zmniejszyły się znacznie i były w ub. tyg. mniejsze (w Stan. Zjed.), niż w tymże czasie roku zeszłego, naogół są jednak wystarczające i zapotrzebowanie jest pokrywane swobodnie.

Co się tyczy poszczególnych krajów Europy zachodniej, trzeba nadmienić, iż, z powodów podanych wyżej, na tendencję zwykłową oddziaływała w ub. tyg. głównie Francja, gdzie powstało ogromne zapotrzebowanie na zboże zagraniczne, to zaś miało ten skutek, iż rynek angielski musiał konkurować z kontynentem i podnieść swe ceny przy zakupach. W Niemczech do ogólnych motywów zwykłowych dołączyły się obawy o zasiewy wobec raptownych chłodów, które dały się tu we znaki w ostatnich dniach tyg. ubiegłego.

W początku tyg. bieżącego, jak wiadać z depesz, nastąpiła zmniejsza ogólna w Europie zach. i Ameryce Półn. Ceny spadły głównie w Berlinie, co da się wytłumaczyć pomyślniejszym stanem pogody.

Na rynkach rosyjskich naogół panował zastój poprzedni, lecz rozpoczęcia żegluga, jak również zapotrzebowania zagraniczne wywołały w końcu tyg. ub. pewne ożywienie. W portach bałtyckich panowało usposobienie dosyć mocne i ożywione wobec zapotrzebowania zagranicznych; brakło jednak zapasów zboża gotowego.

W ub. tyg. wywieziono ogółem z Rosji 6.777 tys. pudów zboża.

S. L.

GIEŁDA.

Tel. Handl. Ag. Pet. Petersburg, 3 IV 1918 r. Nastroj dla walorów państwowych stały, dywidendy w b. mocny, ożywiony, premjówek bez zmiany. Londyn 3 mies. — czeki . . . 94.92

Table with exchange rates for various currencies and commodities like Berlin 3 mies., Pray 3 mies., 4% Renta państwowa, etc.

Notowania Wileńsk. Banku Ziemińskiego. 4 1/2% Lisy zast. Wil. Ban. Ziem. . . 88.87 Akeje Wil. Banku Ziemińskiego prop. 590.50

CENY ZBOŻA.

Doniesienia telegraficzne Ag. Pet. Berlin, 3 IV (w mark. za 1000 kilo). Pszenica na termin bliższy . . . 208 1/2

Lipawa, 3 IV (w kop. za pud). Pszenica samarska . . . Żyto . . . Owies biały zwyczajny . . .

Wielkim zdobyczem wiedzy zawdzięczamy posiadanie środka, za pomocą którego usunąć się daje wyczerpanie nerwowe i osłabienie fizyczne. Środek ten jest niedościgniony dotychczas Sanatogenu Bauera.

NA SEZON WIOSENNY!!! KAPELUSZE ZAGRANICZNE I KRAJOWE. CZAPKI SPORTOWE. BIELIZNĘ, KRAWATY, RĘKAWICZKI, LASKI I PARASOLE. O. KAUCZ WILNO, WIELKA 10.

SEZON OD 20. MAJA DO 20 WRZEŚNIA. Zakład Wód Mineralnych Siarzano-Słonych SOLEC. Będąc współpracownikiem miejscowego pierwszorzędno go biura i mając przy tem dostyć wolnego czasu, pragnę otrzymać zarząd dużego domu w mieście.

NOWOOTWORZONY PENSJONAT Stanisławowej Jaza-Kwiatkowskiej 16405 w WARSZAWIE. — Nowo-Sienna 3. Urządzenie komfortowe. — Ceny normalne.

WSZECHŚWIATOWEJ SŁAWY „OMEGA” i znakomite „CALAME-ROBERT” poleca po cenach fabrycznych A. RYDLEWSKI ZEGARNIKARZ, w WILNIE, ul. Wileńska róg Gubernatorskiej. Istniejący od r. 1905 w Warszawie przy ul. Ś-to Krzyżkiej № 30 (tel. 64-54) Gabinet Tomaczeń i PRZEPISYWANIA NA MASZYNIE.

Świeta nadchodzą! Proszę pamiętać, że najlepsze towary holenderskie, gastronomiczne oraz wina dostaję moimna tylko u A. Januszwicza, Wielka 20.

AGRONOM z praktyką 10-letnią w Księstwie Poznańskim, posiadający dyplom akademii rolniczej w Berlinie, mogący się odwołać na najlepsze rekomendacje osobiste swoich przynępałów, poszukuje samodzielnego zarządu większej majątności. Podjęmuję się mianowicie majątki zdewastowane doprowadzić do wysokiej kultury. Łaskawe oferty uprasza nadsyłać do Wileńskiego Tow. Rolniczego dla W. C.

Kupno i sprzedaż. Saska porcelana do sprzążania, ogładka od 2-5 godz. Żandarmski zauł. 7 m. 5. 2190. Interesa handl. i majątek. Do sprzedania folwark 140 dz., najlepsza gleba, laki zalowane — bez znaczenia i nieużytków — do sprzedania. Cena 60, 00 rub. gotówką trzeba 22,000. Pisacze: p. Redakcja, ul. Wileńska, 20. Kupię majątek na Litwie lub w Rosji. Oferty: Grodno, ul. Połtawska 11, Truskawki. 11618. Majątek, pow. Augustowski, folwark 1723 morgów, z powodu choroby, zaraz do sprzedania. Cena 60, 00 rub. gotówką trzeba 22,000. Pisacze: p. Redakcja, ul. Wileńska, 20. Sprzedaję 2 domy: 1) na ul. Wileńskiej, 2) na ul. Wileńskiej, 2) na ul. Wileńskiej. Sprzedaję 2 domy: 1) na ul. Wileńskiej, 2) na ul. Wileńskiej. Posady i prace. a) Poszukiwaniec. Buchalter rutynowany (Polak 37 f. m.) z wyzn. Wykstał. buchalt. handl. i wielot. prakt. posady Spec. w roln. i fabr. branż. Łask. oferty Adm. „Kur. Lit.” dla „Buchaltera”. 21659. Doświadczony nauczyciel i korepetytor b. stud. politechniki, udziela lekcji i korepetycji przygotowujące do egzaminu w, ceny umiarkowane, dla przychodzących ulg, spójność nauki. Od 1-go maja może przyjąć kandyd. na wsi. Wiadomość w „Kurjerze Litewskim”. Lubin do sprzedania. Folwark Wolezyny, st. Wolezyny. 21910.

Biuro Rekomendacyjne osób pielęgniujących chorych pod kierunkiem fachowo wykształconej Julji Gruzewskiej Warszawa, Nowy-Swiat № 3 m. 1, telef. 175-46. Poleca: pielęgniarki, pielęgniarki, sanitariuszów, osoby wyspecjalizowane w wodoleczniczych zabiegach i masażach; sielęgię wykształconą specjalnie dla leczenia i sanatorji, doświadczoną gospodynią dla leczenia i sanatorji. Na żądanie: lekarki i pielęgniarki, władające językami. Zapotrzebowania przyjmują się osobistie od 9 rano do 8 wiecz., a telefonicznie przez całą dobę, gdyż nocne dyżury pielęgniarek na miejscu. Zapotrzebowania na wyjazd zawiastują się w ciągu doby, telegraficznie jeszcze przed, wymagane przesłanie kosztów podróży i dokładne określenie warunków. 6935 Adres dla depesz: Warszawa, D-owa Gruzewska.